



## § 650

### Keskustan terveyst- ja hyvinvointikeskuksen (Kampinkuja 1 / Salomonkatu 8a) asemakaavan muutosehdotus (nro 12708) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2019-005098 T 10 03 03

Hankennumero 0885\_13, 3263

## Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 16.11.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) katualueita (muodostuu uusi kortteli 4219)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

[www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi](http://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi)

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- lautakunta katsoo, että kaavan viimeistelyssä tulee kiinnittää huomiota Autotalon siluettiin ja sen säilymiseen maisemassa mahdollisimman hyvin eri näkymäsuunnista
- lautakunta viittaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan ja sen toimenpiteeseen 8.9, joka kuuluu seuraavasti ”Vähennämme lintujen törmäysriskejä rakenteisiin neuvonnalla, ohjauksella ja esimerkkien avulla” ja pyytää hankkeen suunnittelussa toimialalla kiinnittämään huomiota lintujen törmäysriskin ehkäisemiseen.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia



muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheita asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

## Käsittely

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Perttu Pulkka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: - lautakunta katsoo, että kaavan viimeistelyssä tulee kiinnittää huomiota Autotalon siluettiin ja sen säilymiseen maisemassa mahdollisimman hyvin eri näkymäsuunnista

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: - lautakunta viittaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan ja sen toimenpiteeseen 8.9, joka kuuluu seuraavasti ”Vähennämme lintujen törmäysriskejä rakenteisiin neuvonnalla, ohjauksella ja esimerkkien avulla” ja pyytää hankkeen suunnittelussa toimialalla kiinnittämään huomiota lintujen törmäysriskin ehkäisemiseen

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotukset.

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Jatkosuunnittelussa suunnitellaan Runeberginkadun ja Salomonkadun risteykseen ensisijaisesti ratkaisu, jossa ei ole kierto-liittymää.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jatkosuunnittelussa suunnitellaan Runeberginkadun ja Salomonkadun risteykseen ensisijaisesti ratkaisu, jossa ei ole kiertoliittymää.

Jaa-äännet: 8

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen



23.11.2021

Ei-äännet: 5

Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramachandran, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-5.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Perttu Pulkka, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37465  
perttu.pulkka(a)hel.fi  
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252  
mikko.juvonen(a)hel.fi  
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258  
anu.lamminpaa(a)hel.fi  
Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122  
pekka.nikulainen(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 kartta, päivätty 16.11.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 selostus, päivätty 16.11.2021
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021
- 6 Viitesuunnitelma
- 7 Ympäristösuunnitelma
- 8 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7212 / 16.11.2021)
- 9 Tilastotiedot
- 10 Vuorovaikutusraportti 16.11.2021
- 11 Osa päätöshistoriaa

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Otteet

### Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää



- asettaa 16.11.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) katualueita (muodostuu uusi kortteli 4219)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

[www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi](http://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi)

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

## Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee katualueita osoitteessa Kampinkuja 1 / Salomonkatu 8a. Kaavaratkaisu mahdollistaa keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakentamisen nykyisen Kampin metroaseman sisäänkäynnin paikalle. Kaavaratkaisu on tehty parantamaan Helsingin kaupungin terveys- ja hyvinvointipalveluverkoston kattavuutta. Tavoitteena on sovittaa uudisrakentaminen ympäröivään arvokkaaseen rakennuskantaan ja kaupunkitilaan.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten uudisrakentaminen sijoittuu poikkeuksellisen vaativalle paikalle, rakennustaiteellisesti arvokkaan Alvar Aallon suunnitteleman Sähkötalon pohjoispuolelle. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuva Tennispalatsi on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön kokoomaa (RKY 2009) Olympiarakennukset. Lisäksi Salomonkatu on osa Alvar Aallon keskustasuunnitelman kaupunkiaukioiden sarjaa.



Alueelle on suunniteltu kahdeksankerroksinen terveyst- ja hyvinvointikeskus Kampin metroaseman yhteyteen sekä julkista ulkotilaa Salomonkadulle.

Uutta kerrosalaa on yhteensä 10 900 k-m<sup>2</sup>. Metroaseman tilat sekä ensimmäisen kerroksen liiketilat saadaan rakentaa kerrosalan lisäksi. Tontin tehokkuusluku on  $e = 4,75$ .

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7212), jonka mukaan Salomonkatu muutetaan pääosaltaan kävelyalueeksi ja kävelykaduksi. Myös Runeberginkadun liikennejärjestelyjä muutetaan vastaamaan Salomonkadun muutoksia.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Helsingin kaupungin terveydenhuoltoverkosto täydentyy keskeisellä sijainnilla. Nykyinen yksikerroksinen metroaseman sisäänkäynti korvataan kahdeksankerroksisella uudisrakennuksella. Lisäksi Salomonkadun katutila muuttuu kävelypainotteiseksi aukioksi.

#### Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

#### Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue on avointa kaupunkitilaa, joka on osa Narinkan ja Tennispalatsin aukion tilasarjaa. Alueelle sijoittuu vuonna 1983 valmistunut Kampin metron sisäänkäyntirakennus. Rakennus sisältää koneportaan ja hissin metron laituritasolle, liiketilaa sekä teknistä tilaa. Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1938–2004 sekä maanalaisia asemakaavoja vuodelta 1975.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

#### Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Aukiot	1–1,5 milj. euroa
Katualueet	0,2 milj. euroa
<u>Johtosiirrot</u>	<u>0,2 milj. euroa</u>
Yhteensä	n. 1,5–2,0 milj. euroa



## Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

## Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- sosiaali- ja terveystoimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat hankkeen tärkeyteen osana sosiaali- ja terveystoimialan palvelujen uudistamisen verkostoa, uudisrakennuksen suunnittelussa tulee huomioida Fredrikinkadulle palaava raitiovaunuliikenne sekä alueelle sijoittuvat tekniset verkostot. Lisäksi kaupungin museo toteaa, ettei aluetta ole mahdollista täydennysrakentaa ilman että alueen arvot heikkenevät. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että rakennusalan rajauksella ja korkomerkinnöillä varmistetaan Sähkötalon näkyminen kaupunkikuvassa jatkossakin. Lisäksi tekniset verkostot merkitään asemakaavaan tarvittavilta osin.

## Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakentamisen laajuuteen ja sijoitukseen lähellä Sähkötaloa. Lisäksi kiinnitettiin huomioita Salomonkadun luonteen kävelypainotteisena alueena. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että asemakaavan rakennusala- ja räystäskorkeusmerkinnöissä on varmistettu viereisen rakennuksen huomioiminen. Lisäksi on annettu määräyksiä rakennuksen julkisivuista sekä katutilojen käsittelystä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 6 kpl.

## Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

## Jatkotoimenpiteet



23.11.2021

Asemakaavoituspalvelu pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Museovirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- sosiaali- ja terveystoimiala
- sekä muut mahdolliset tahot.

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

**Esittelijä**

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

**Lisätiedot**

Perttu Pulkka, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37465  
perttu.pulkka(a)hel.fi  
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252  
mikko.juvonen(a)hel.fi  
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258  
anu.lamminpaa(a)hel.fi  
Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122  
pekka.nikulainen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 kartta, päivätty 16.11.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12708 selostus, päivätty 16.11.2021
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021
- 6 Viitesuunnitelma
- 7 Ympäristösuunnitelma
- 8 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7212 / 16.11.2021)
- 9 Tilastotiedot
- 10 Vuorovaikutusraportti 16.11.2021
- 11 Osa päätöshistoriaa

**Oheismateriaali**

- 1 Mieli-pidekirjeet

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## Otteet

### Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto

## Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 633

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo  
Kulttuuriperintöyksikkö 19.6.2019

HEL 2019-005098 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Kampin metroaseman aukiolle. Kaupunginmuseon on katselmoinut paikalla ja neuvotellut hankkeesta aikaisemmassa vaiheessa yhdessä kaavoituksen ja Aalto-säätiön asiantuntijoiden kanssa. Neuvottelujen perusteella kaupunginmuseo on 17.6.2018 laatinut sisällöltään kielteisen lausunnon hankkeesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta, ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

### Kampin kentän kaavahistoria

Suunnittelualue kuuluu Kampin kaupunginosan ns. Kampin kentän alueeseen. Tämän ympäristön liittyminen kaupungin asemakaavaan on tapahtunut vaiheittain 1800-1900 –lukujen mittaa, ja alueella on poikkeuksellisen kerrostunut kaavahistoria. Kampin kenttä otettiin sotilaskäyttöön jo 1600-luvulla. Autonomian aikana kentän toimi Turun kasarmien varuskunnan harjoituskenttänä. Ajan kuluessa alueelle rakentui mittava joukko kasarmeja, varastoja, talleja ym. kasarmien toimintaan liittyvää rakennuskantaa.





Kansalaissodan aikana Turun kasarmi tuhoutui Helsingin valtauksessa, ja siitä säilyi ainoastaan pohjoinen siipirakennus, johon sijoittui mm. linja-autoaseman toimintoja. Sotilaskoulutus jatkui Kampin kasarmille sijoittuneessa tykistörykmentissä sekä 1920-luvun alussa aseseppäkoulussa. Kenttätykistö liikkui tuolloin yhä hevosvoimin, ja alueella olikin tilat ja huolto yli sadalle hevoselle. Motorisoitu autokomppania sijoittui myös Kampin kasarmin kentille, kunnes autopataljoonan uusi kasarmi valmistui Mechelininkadulle 30-luvun puolivälissä, ja Kampin kenttä avautui muutoksille.

Tilapäinen liikebasaari Lasipalatsi korvasi puretun Turun kasarmin vuonna 1936. Linja-autoasema sijoitettiin säilyneeseen kasarmin talousrakennukseen, ja Lasipalatsin aukio sai funktionalistisen liikennesuunnitelman. Shellin huoltoasema valmistui kasarmin länsipuolelle 1936. Linja-autoaseman toiminta laajeni vähitellen myös asemarakennuksen länsipuolelle; 1950-luvulle tultaessa kentälle asettunut rakentaminen oli väistynyt ja kenttä oli linja-autoliikenteen käytössä.

Autoliikenteen keskittymä näkyy poikkeuksellisen voimakkaasti alueen rakennusperinnössä. Kampin kentän vanhin säilynyt rakennus on Arkadian teatterin tontille vuonna 1913 rakennettu Nikolajeffin autopalatsi. Myöhemmin rakennus siirtyi Hankkijan omistukseen, ja sen yhteyteen rakennettiin Maanviljelijäin Maitokeskuksen tuotantolaitos, joka sekin toi mukanaan runsaasti huoltoliikennettä alueelle. Arkkitehtiylioppilas Helge Lundströmin suunnittelema Tennispalatsi nousi Kampin kentän laidalle vuosina 1937-38. Rakennusta oli tarkoitus käyttää vuoden 1940 olympialaisten autojen huoltorakennuksena, mutta lopulta kaarihallit saivat käyttöä myös urheilun suorituspaikkana. Autoilun merkkirakennus Autotalo (ark. Veli Valorinta ja Eino Tuompo) kohosi Kampin kentälle, Fredrikinkadun länsipuolelle Korpivaara Oy:n rakennuttamana vuonna 1958. Kohteen asemakaava oli valmisteltu uudentyypisille 12-kerroksisille modernistisille toimistorneille. Kansainvälisen pilvenpiirtäjämallin mukaiset tornit saivat näyttävän kaupunkikuvallisen aseman. Kaupungin tavoitteeksi muodostui kehittää Kampin aluetta uutena liikekeskustan kasvun painopistealueena.

Keskustan asemakaavan uudistamiseksi järjestettiin arkkitehtuurikilpailu vuonna 1948, joka kosketti myös Kampin aluetta. Kilpailun perusteella arkkitehti Yrjö Lindegren ja hänen jälkeensä Erik Kråkström jatkoivat asemakaavan kehittämistä. Alvar Aallon vuosina 1959-65 laatima keskustasuunnitelma kehitti edelleen aikaisempaa Lindegrenin-Kråkströmin suunnitelmaa. Lasipalatsin tontin kohdalle sijoitetut uudet, korkeat liiketalolamellit muodostivat Aallon suunnitelmassa polttopisteen viuhkamaisesti Töölönlahdelle avautuvaan sommitelmaan. Kampin kentälle nauhamaisesti suunniteltujen rakennusten luoteispuolelle jäi pitkänomainen reunustava aukio, nykyisen Tennispalatsin aukion



tapaan. Aukiosarja muodosti kaksitasojärjestelmän rakenteen, aukion alaisten parkkihallien myötä. Suunnitelmassa myös Sähkötalon tontti sai nykymuotonsa Autotaloa vastapäätä, ja rakennusten väliin avautuvaan kaksitasoiseen aukioon sijoittui sisäänkäynti maanalaiseen paikoitukseen. Aallon suunnittelema Sähkötalo valmistui vuosina 1970-73, ja se on Finlandia-talon ohella ainoa Aallon keskustasuunnitelman toteutuneista kohteista.

Kamppi sai uuden osayleiskaavan vuonna 1974, jolloin alueen rakennusoikeutta lisättiin merkittävästi. Rakentaminen alkoi Kampin kentän pohjoispuolisista kortteleista, ja rivistön ensimmäisenä kohteena vuonna 1975 valmistui Einari Teräsvirran Innotalo Hankkijan talon korttelissa. Kampin keskuksen rakentaminen sai odottaa, ja linja-autoaseman toiminta jatkui edelleen vanhaan tapaan. Uusi Kampin keskuksen asemakaava vahvistettiin vuonna 2000. Maanalaisen linja-autoterminaalien avautuminen tapahtui vuonna 2005, kauppakeskus otettiin käyttöön 2006, ja Sähkötalon pohjakerroksen kauppakeskusmuutokset valmistuivat 2007. Kampin keskuksen liittyi lisäksi laaja julkisen tilan rakentaminen, mihin kytkeytyivät uusi Narinkkatori ja Tennispalatsin aukio. Viimeisimpänä muutoksena rakennettiin Amos Rex –museon maanalaiset laajennukset Lasipalatsin aukion alle vuonna 2018.

#### Sähkötalon korttelin muodostuminen

Muutosalue sijoittuu Helsingin vanhimman empire-asetmakaavan ulkopuolelle, kuitenkin sen välittömään yhteyteen. Ympäristön vanhin katu on Lapinlahdenkatu, joka kehittyi kaupungista Hietaniemen hautausmaalle johtaneesta pienestä tiestä kaduksi vuoden 1851 asemakaavassa. Lapinlahdenkatu määritteli läheisten korttelien 45 asteen kulmaan asettuneen ruutuasetmakaavan Ruoholahden villoilta Malminkadulle, varsinaisen tontituksen tapahtuessa 1870-80 –lukujen mittaa. Korttelialueesta muodostui teollisuuden ja työväenasumisen ympäristö, joka on säilyttänyt karaktäärisä tähän päivään. Terävään kulmaan asettuneet ruutukaavat loivat liitospintaansa helsinkiläiseen tapaan kolmiomaisia aukioita ja tontteja Lapinlahden puistikossa, Lastenlehdoissa, Kampintorilla sekä Kampin kolmiossa, mukaan lukien Sähkötalon tontti. Alueen pääväylän Runeberginkadun alkupään pehmeästi kaartuva katulinjaus ohjautui Kampin kentän läpi Kampintorille, Töölön asemakaavan mukaisesti vuonna 1906.

Runeberginkadun länsipuolinen Ns. Kampin kolmio Kampin kentän päätteenä kehittyi Helsingin kaupungin teknisten toimintojen alueena, joka uudistettiin asuinkortteliksi vasta 1980-luvun lopulla. Alueelle sijoitui jo varhain rakennusviraston ja vesilaitoksen varastorakennuksia, sekä kaasulaitoksen 1960-luvun lopulla purettu kaasukello. Tähän yhteyteen sijoittui myös kaupungin sähkölaitoksen tiloja. Gunnar Tauche-



rin suunnittelema Kampin sähköaseman teollisuuslaitos rakennettiin vuosina 1938-39. Sähköasema orientoitui edelleen Malminkadun ja Lapinlahdenkadun mukaisesti, suorassa kulmassa niiden linjaan, Alvar Aallon Sähkötalo (1973) puolestaan tästä erottuen Kampin kentän koordinaatiston mukaan. Aallon suunnittelema Sähkötalon uudisrakennusosa sitoutui aikaisempaan Taucherin suunnittelemaan sähköasemaan siten, että nämä muodostavat yhdessä sekä toiminnallisesti että arkkitehtonisesti eheän korttelikonaisuuden.

Uuden Sähkötalon tontti oli muodostunut jo aikaisemmin Aallon 1965 keskustasuunnitelman perusteella. Autotalon ja Sähkötalon välinen aukio oli varattu Aallon keskustasuunnitelmassa maanalaisen paikoituksen yhdysalueeksi. Tilanne muuttui kuitenkin nopeasti, sillä päätös metron rakentamisesta tehtiin kaupunginvaltuustossa vuonna 1969. Vuonna 1974 laaditussa kaavamuutoksessa aukiolle sijoitettiin metron sisäänkäynti ja lippuhalli kioskeineen. Kampin metroaseman läntinen lippuhalli rakennettiin aukiolle vuonna 1977 Arkkitehtitoimisto Hyvämäki – Karhunen – Parkkinen laatimien suunnitelmien mukaan.

#### Kampin metroaseman aukio

Kampin metroaseman aukio on muodostunut poikkeuksellisen moni-ilmeiseen osaan Helsingin kantakaupunkia. Aukion arvokasta rakennusperintöä edustavat Sähkötalo ja Autotalo. Alueen kehittymiseen ovat vaikuttaneet Kampin kentän historia, Kampin kolmion teollisuusalueen kehitys sekä Lapinlahden korttelien poikkeava kaavarakenne. Paikka ilmentää myös uudempaa kaavahistoriaa; Kampin metroaseman aukio ja Sähkötalo sen laidalla ovat toteutuneita jälkiä Aallon tunnetusta keskustasuunnitelmasta. Aallon Sähkötalo on esimerkki mestarillisesti kaupunkirakenteeseen sovittuvasta arkkitehtuurista ja aukio keskustasuunnitelman tavoitteesta julkisen kaupunkitilan luomiseksi liikekeskustan ytimeen.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, ettei metroaseman aukio mahdollista paviljonkimaista rakentamista raskaampaa rakentamista, ilman että sekä Autotalon että Sähkötalon kaupunkikuvallisesti merkittävä asema heikkenee. Metroaseman aukio ei ole rakennuspaikka vaan julkinen kaupunkitila. Tiiviisti Sähkötalon pääjulkisivun ja –sisäänkäynnin eteen asettuva rakennus peittää arvokasta Aallon arkkitehtuuria. Poikkeuksellisen lähelle Sähkötaloa sijoituessaan uudisrakennus muodostaa ikään kuin laajennuksen Aallon kohteeseen, muuttaen näin rakennuksen alkuperäistä identiteettiä. Kaupunginmuseo toistaa aikaisemman kantansa, ettei se puolla tässä mainituista syistä terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakennusmassan sijoitusta Kampin metroaseman aukiolle. Keskukselle tulee edelleen tutkia vaihtoehtoisia sijainteja.

#### Lisätiedot

**Postiosoite**  
PL 58200  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
Kaupunkiympäristö@hel.fi

**Käyntiosoite**  
Työpajankatu 8  
Helsinki 58  
<https://www.hel.fi/>

**Puhelin**  
09 310 1691  
**Faksi**

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
FI06 8000 1200 0626 37  
**Alv.nro**  
FI02012566



23.11.2021

Asia/3

---

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972  
mikko.lindqvist(a)hel.fi